

A Pécsi Ítéltábla a dr. Tulok Dávid ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Dr. Szakály Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szakály Zoltán ügyvéd, ügyvédi iroda címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Zalaegerszegi Törvényszék 2017. szeptember 1. napján kelt, 4.P.21.233/2014/122. számú ítélete ellen a felperes 123. és 124., valamint az alperes 125. sorszámu fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja az alábbiak szerint:

Az alperest a felperes javára terhelő tőkemarasztalás összegét 10.557.900 (tízmillió-ötszázötvenhétezer-kilencszáz) forintról 11.363.982 (tizenegymillió-háromszázhatvanháromezer-kilencszáznyolcvankettő) forintra felemeli.

Kötelezi az alperest, hogy a fenti tőkeösszegeből 9.026.900 (kilencmillió-huszonhétezer-kilencszáz) forint után 15 napon belül fizessen meg 2013. március 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett minden naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot.

Az alperest a felperes javára 2017. október 1-től 2017. december 31-ig terjedő időszakra terhelő havi járadék összegét 109.950 (százkilencezer-kilencszázötven) forintra, az elsőfokú perköltség összegét pedig 656.100 (hatszázötvenhétezer-egyszáz) forintra leszállítja.
A keresetet az ezen felüli részében tekinti elutasítottnak.

Az alperes által fizetendő, állam által előlegezett szakértői díj összegét 662.047 (hatszázhatvankétezer-negyvenhét) forintra felemeli, amelyet a Zalaegerszegi Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívására köteles megfizetni.

Egyéb fellebbezett részében az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 60.000 (hatvanezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy az 19... január ...-án született felperesen 2008. június 24-én 8 óra 43 perckor digitális szubtrakciós angiográfia vizsgálatot végeztek az alperes kórházban. A vizsgálat közben a felperes rosszul lett, és látáskiesés jelentkezett nála, ezért Trental infúziót kapott. 14 óra 53 perckor neurológiai szakvizsgálatot és szaktanácskozást tartottak, átmeneti agyi keringési zavart állapítottak meg, és a sebészeti osztályon helyezték el. Mivel az éjszaka folyamán az állapota romlott, másnap 9 óra 14 perckor átszállították a neurológiai osztályra. A felperes a vizsgálat elvégzése és a neurológiai osztályra történő átszállítása közötti időben keringési eredetű, érgócú agyi károsodást szenvedett.

A felperes az alperes kórház mulasztása miatt elszenvedett agyi károsodás következtében mozgáskorlátozottá vált, járókeret használatához kötött, tömegközlekedés igénybevételére képtelen. Agyi károsodásának idegrendszeri maradványtünete, hogy a bal végtagokon az izomerő meggyengült, összerendezetlen a végtagmozgása, a bal testfél bőre érzékszavaros, reflexdifferencia áll fenn, a bal szemén a le- és felfele tekintés korlátozott, az arca aszimmetrikus, szédülékeny, részleges széklet- és vizeletvisszatartási problémája van, továbbá kettős látásban szenved. Az agyi károsodás pszichés következménye, hogy hangulata nyomott, csökkent az indulati kontrollja, önértékelési zavara van, beszűkült az alkalmazkodóképessége, érzelmi feszültsége, alacsony frusztrációs toleranciája és fokozott betegségtudata van. Támasz- és függőségi igénye fokozódott, testélménye frusztrált, tűrőképessége csökkent, kiszolgáltatottá vált, jövőképe bizonytalan, nőiségét feladta, élettere beszűkült, önálló életvezetési készségét elvesztette. A felperes össz-szervezeti egészségkárosodása jelenleg 80%, amelyből az alperes mulasztása miatt kialakult agyi károsodás következtében fennálló össz-szervezeti egészségkárosodása 69%. Állapotában javulás nem várható.

A felperes az agyi károsodást megelőzően önálló életet élt, ellátta a háztartást, művelte a kertet, segített szomszédai gyermekfelügyeletében. Azóta viszont a tisztálkodásban, öltözködésben, étkezésben is segítséget igényel. Gondozását, felügyeletét házasátársa látja el. A felperes gondozásának napi időszükséglete 10 óra. A gondozás díja a mindenkor minimál órabér fele.

A felperes és házasátársa 2010. február 25-én a korábbi Fiat Uno típusú személygépkocsijukat lecserélték, és egy 2000-es évjáratú Suzuki Swift típusú személygépkocsit vásároltak hitel igénybevételével. Az önrészre és a törlesztőrészletekre a gépkocsi eladásáig 1.087.082 forintot költöttek. A gépkocsit az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2010., helyesen 2015. október 7-én eladták. Ekkor 200.000 forint önrész beszámítása mellett egy Ford C-Max típusú személygépkocsit vásároltak 1.650.000 forintért. A Suzuki az eladáskor a nem megfelelő műszaki állapota miatt a közúti forgalomban való használatra alkalmatlan volt. Maradványértéke 74.000 forint volt. A mozgáskorlátozott felperes szállítására a Ford C-Max típusú személygépkocsi jóval alkalmasabb.

Az elsőfokú bíróság 2015. március 5-én jogerőre emelkedett, 4.P.21.233/2014/5. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes kártérítési felelősséggel tartozik a felperesnek a fent írt egészségügyi ellátásával összefüggésben okozott kárért.

A felperes módosított keresetében 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, a Suzuki személygépkocsi cseréjével összefüggésben 1.087.082 forint költség, a Ford C-Max típusú személygépkocsi cseréjével összefüggésben 1.450.000 forint költség, kerti munka járadék címén havi 1.700 forint, ápolási díj címén havi 192.000 forint, közlekedési többletköltség címén havi 6.500 forint, rezsi és tisztálkodási többletköltség címén havi 6.500 forint, valamint a kórházi látogatások költségeként és a szeretetsomagok áráként 121.215 forint, valamint a lejárt tartozások kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az elsőfokú bíróság 4.P.21.233/2014/73. számú részítéletében a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényéből 6.500.000 forintot, a ház körüli, kerti munka járadékot, a közlekedési többletköltséget, a szeretetsomagok értékét, valamint a rezsi és tisztálkodási többletköltséget, továbbá a kamatigényt alaposnak találta. A részítéletet a Pécsi Ítéletábla 2017. január 30-án meghozott, Pf.III.20.155/2016/7. számú részítéletével - fellebbezett részében - helybenhagyta.

A Zalaegerszegi Törvényszék 4.P.21.233/2014/122. számú ítéletében elbírálta a felperes gondozási díj iránti, a Suzuki Swift, valamint a Ford C-Max típusú gépjárművek megvásárlásával kapcsolatban felmerült költségigényét. Alaposnak találta a gondozási díj iránti járadékigényből az igazságügyi orvosszakértő véleménye alapján napi 10 órában történő gondozás díját, amelynek összegét az igazságügyi gazdasági szakértő véleménye alapján a mindenkor minimálbér fele összegében határozott meg. Alaptalannak találta a Suzuki Swift személygépkocsi megvásárlásával kapcsolatos igényt, mert a felperes a gépjárműcsere indokoltságát és a korábbi Fiat Uno típusú személygépkocsi eladásából származó bevétel összegét nem bizonyította. Ugyanakkor a Ford C-Max típusú személygépkocsi megvásárlásával kapcsolatos költségeket megítélte, mert az igazságügyi műszaki közlekedési szakértő véleménye alapján megállapította, hogy a Suzuki Swift az eladáskor közlekedésre műszakilag alkalmatlan állapotban volt, és a mozgáskorlátozott felperes szállítása a Ford C-Max gépjárművel számottevően könnyebben oldható meg, az kerekesszék elhelyezésére alkalmas. Így a minimálbér figyelembevételével 2008. júniustól 2017. októberig 9.107.900 forint díjhátralék, továbbá 2017. októbertől 2017. decemberig minden hónap 10. napjáig havi 119.100 forint, 2018. januártól kezdődően pedig a mindenkor, jogszabályban meghatározott minimál órabér 150-szeresének megfelelő járadék, valamint 1.450.000 forint, mindösszesen 10.557.900 forint tőke megfizetésére kötelezte az alperest a felperes javára. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 762.000 forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltséget, továbbá az adóhivatal felhívására 640.967 forint állam által előlegezett szakértői díjat. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Ítéletét az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77.§ (3) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) 318.§-ának (1) bekezdésére, 339.§-ának (1) bekezdésére és 355.§-ának (3) és (4) bekezdésére alapította.

A Zalaegerszegi Törvényszék 4.P.21.233/2014/130. szám alatt kiegészítő ítéletet hozott, amelyben a 9.107.900 forint gondozási díjhátralék, valamint a folyamatos gondozási díj megfizetésére kötelező rendelkezést fellebbezésre tekintet nélkül előzetesen végrehajthatónak nyilvánította a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 231.§ a) pontja és a Pp.225.§ (1) bekezdése szerint.

Az elsőfokú ítélettel szemben mindkét fél fellebbezést nyújtott be. A felperes a jogi képviselője által előterjesztett joghatályos fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte oly módon, hogy a gondozás időszükségletét napi 24 órában kérte meghatározni. Így számítása szerint a gondozási díjhátralék 21.678.880 forint. A 2017. októbertől járó havi gondozási díj összegét 263.880 forintra kérte felemelni. Kérte továbbá kötelezni az alperest a Suzuki Swift típusú gépkocsival kapcsolatos költségek megfizetésére, amelyet 887.082 forintban jelölt meg, figyelemmel arra, hogy a 16 éves Fiat Uno típusú személygépkocsit 200.000 forint értékben beszámították a csere alkalmával. A gondozási díjra vonatkozóan kérte az alperest kamatok megfizetésére kötelezni.

Kifejtette fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a neurológus, pszichológus és pszichiáter, valamint az igazságügyi orvostani szakértő véleményében rögzítetteket. A pszichológus szakértő véleménye szerint a felperes az erősebb, hatékonyabb másik személy állandó jelenlétét igényli. A neurológus szakértő 22. sorszámu véleményében leírta, hogy a felperes

önálló életvezetési készségét elvesztette, a fulladás veszélye is fennáll nála. Hirtelen fellépő szédülés esetén a járókeret sem akadályozza meg a felperest az elesésben. A pszichiáter szakértő 23. sorszám alatt azt a véleményt adta, hogy a felperes folyamatos és állandó segítséget igényel. Emellett a 2009. január 9-én kelt hatósági vélemény szerint a felperes önmaga ellátására képtelen. A neurológus szakértő kifejtette, hogy a felperesben fokozott betegségtudat alakult ki. Rögzítette azt is, hogy ez az állapot hajlamosít öngyilkosságra. Kifogásolta, hogy a pszichiáter szakkonzultáns nem jegyezte ellen a benyújtott szakvéleményt, azon aláírása és bélyegzője nem szerepel. Kiemelte, hogy a gazdasági szakértő a 43. sorszámú beadványában a kettős látás és szédülés miatt úgy ítélte meg, hogy a felperest felügyelet nélkül nem lehet magára hagyni rövid időre sem, ezért a segítő igényét 24 órán belül határozta meg. Kiemelte, hogy T.N. igazságügyi orvostani szakértő 2016. május 30-i tárgyalási jegyzőkönyvben elismerte, hogy 3-4 óra összefüggő időtartamra nem hagyható magára a felperes. Az igazságügyi orvostani szakértő szakvéleményét ellentmondásosnak találta, mivel a szakértő fenntartotta, hogy a felperes napi 10 órán belül igényel gondozást, felügyeletet. Hiányolta azt is, hogy nem választotta szét az igazságügyi orvostani szakértő az ápolási, gondozási, felügyeleti tevékenységet. Hangsúlyozta, hogy a károkozó a teljes kárt köteles megtéríteni. Felhívta a figyelmet arra, hogy ha a felperes gondozását ellátó 73 éves házastársa a felperessel foglalkozik napi 10 órán belül, úgy a háztartási munkákat nem tudja ellátni (mosás, főzés, takarítás, stb.), ráadásul családi munkamegosztásban e feladatokat a felperesnek kellene végeznie.

A Suzuki Swift típusú személygépkocsi cseréjével kapcsolatban kifejtette, hogy a periratok között található az adásvételi szerződés. Ebben szerepel, hogy a Fiat Uno típusú személygépkocsit 200.000 forint értékben számították be. A Fiat a csere idején 16 éves volt, így az általános élettapasztalatok alapján már cserére szorult.

Az alperes fellebbezésében vitatta az ápolás, gondozás, felügyelet szükségességét, állította, hogy a felperes arra nem szorul rá. Amennyiben a másodfokú bíróság ezt mégis megállapítaná, annak napi időszükségletét 9 órán belül kérte meghatározni, mivel az igazságügyi orvostani szakértő véleménye szerint reggel napi 3 órán belül, délután 2 órán belül, délután további 2 órán belül és este további 2 órán belül igényel a felperes ápolást, gondozást, felügyeletet. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem rögzítette ítéletében, hogy a havi gondozási díj, illetőleg a díjhátralék milyen számítási módon alapul, mely adatok alapján jutott a végösszeghez. Állította, hogy a felperes gondozási díjhátralék iránti igénye 2012. július 1. napját megelőző időszakra elévült. Kérte azt is rögzíteni a másodfokú határozat rendelkező részében, hogy az alperes a felperes életében köteles fizetni a havi gondozási járadékot.

A Ford C-Max típusú személygépkocsi vásárlásának szükségességét vitatta. A gazdasági szakértő véleményéből kiindulva azt hangsúlyozta, hogy a gépkocsit túlnyomórészt a felperes házastársa használja saját szükségletei céljából. Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta az alperest a Pp.3.§ (3) bekezdése szerint bizonyítási kötelezettségről a gépjárműcsere indokoltságával összefüggésben. Kérte továbbá a felperesi jogi képviselő munkadíját 100.000 forint + ÁFA összegre mérsékelni, mert véleménye szerint az áll arányban az általa kifejtett tevékenységgel.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése részben alapos, az alperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és túlnyomórészt helyes jogszabályok alkalmazásával, részben helytálló jogi következtetésre jutott; nagyobb részben érdemi döntése is helyes.

Kiegészíti a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet jogi indokolását annyiban, hogy a káresemény bekövetkezésekor hatályos Eütv.244. §-a értelmében az egészségügyi szolgáltatásokkal összefüggésben keletkezett kárigények tekintetében a Ptk. szabályait kell megfelelően alkalmazni. Helyesen járt el tehát az elsőfokú bíróság amikor az alperes marasztalása összegének megállapításakor az 1959. évi Ptk. 355. § (3) és (4) bekezdései szerint járt el.

A fellebbezések kapcsán a másodfokú bíróságnak elsődlegesen abban kellett állást foglalnia, hogy a felperes milyen időtartamban szorul gondozásra, felügyeletre. Ez alapvetően orvos szakértői kérdés.

Helyesen vette figyelembe az elsőfokú bíróság T.N. igazságügyi orvostani szakértő véleményét, aki jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy a felperes „napi 24 órás, tehát állandó felügyeletre nem szorul”. Állította, hogy a napi 10 órás felügyelet, ápolás, gondozás a reális. A perben nyilatkozott többi szakértő ebben a kérdésben nem kompetens. A pszichiáter szakértő azonban külön is hangsúlyozta, hogy az általa említett folyamatos és állandó segítség nem jelenti azt, hogy a felperest ne lehetne egyedül hagyni.

T.N. szakértő a felperes körüli teendők egyes időszükségletét nem egzakt módon, hanem hozzávetőlegesen határozta meg. A tényleges napi gondozási szükségletet azonban határozottan 10 órában jelölte meg.

A szakértő előadását a 81. sorszámú írásba foglalt kiegészítő véleményben megerősítette. A felperes egészségi állapota miatt maximálisan napi 10 órás felügyeletet, gondozást igényel, tényleges ápolásra nem szorul. Az a tény, hogy egy személynek támasz-, illetőleg függőségi igénye fokozott, nem jelenti azt, hogy teljes ápolásra, ellátásra szorult. A dependencia-igény pszichés jelenség, a teljes ellátásra, ápolásra szorulás pedig testi betegség következménye. Kiemelte, hogy a felperesnél sem a pszichológus, sem a pszichiáter szakértő nem mutatott ki organikus agyi érintettséget, demenciát az agyi kerengési zavar következtében.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy a felperes állapota napi 10 órában teszi szükségessé a gondozását, felügyeletét. A szakvélemény egyértelmű, aggálymentes, annak tartalmát nem teszi kétségesse a pszichiáter szakkonzultáns elmaradt ellenjegyzése. Alaptalan tehát az alperes érvelése, hogy a felperes részére gondozás egyáltalán nem, illetőleg legfeljebb napi 9 órában szükséges, mint ahogy alaptalan a felperes igénye is a napi 24 órás gondozási díj iránt.

A jelen eljárás tárgyát képező elsőfokú ítélettel elbírált igények körében nem volt olyan, amelyre K.I. igazságügyi mezőgazdasági mérnök szakértő kompetenciája kiterjedt volna, különösen nem ilyen a gondozás időszükséglete. Az elsőfokú bíróság a szakértő által javasolt óradíjból indult ki, ami összecszerülésében nem kifogásolható, hiszen az megfelel a hasonló tárgyú perekben kialakult gyakorlatnak. A gondozás díját az elsőfokú bíróság a minimálbér óradíjának felével egyező összegben állapította meg, amit köztudomású tényként vagy hivatalos tudomása alapján is alkalmazhatott volna.

Ennek összege a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 316/2005. (XII. 25.) Kormányrendelet 2.§ (4) bekezdés c) pontja szerint 2008. évben 198 forint/óra, a 321/2008. (XII. 29.) Kormányrendelet 2.§ (1) bekezdése alapján 2009. évben 205 forint/óra, a 295/2009. (XII. 21.) Kormányrendelet 2.§ (1) bekezdése értelmében 2010. évben 211 forint/óra, a 337/2010. (XII. 27.) kormányrendelet 2.§ (1) bekezdéséből következően 2011. évben 225 forint/óra, a 298/2011. (XII. 22.) Kormányrendelet 2.§ (1) bekezdése szerint 2012-ben 267 forint/óra, a 390/2012. (XII. 20.) Kormányrendelet 2.§ (1) bekezdése alapján 2013-ban 282 forint/óra, a 483/2013. (XII. 17.) Kormányrendelet 2.§ (1) bekezdése értelmében 2014. évben 292 forint/óra, a 347/2014. (XII. 29.) Kormányrendelet 2.§ (1) bekezdése szerint 2015. évben 302 forint/óra, a 454/2015. (XII. 29.) Kormányrendelet 2.§ (1) bekezdése alapján 2016. évben 320 forint/óra, a 430/2016. (XII. 15.) Kormányrendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontjából következően 2017. évben 367 forint/óra, míg ugyanezen jogszabályhely b) pontja értelmében 2018. évben 397 forint/óra.

Az elsőfokú bíróság valóban elmulasztotta a gondozási díj és díjhátraléokra vonatkozó számítási mód képletét rögzíteni ítéletében, azt a másodfokú bíróság a fentiek alapján az alábbiak szerint pótolja:

2008. év:	198 forint/óra x 10 óra x 30 nap x 6 hó =	356.400 forint
2009. év:	205 forint/óra x 10 óra x 365 nap =	748.250 forint
2010. év:	211 forint/óra x 10 óra x 365 nap =	770.150 forint
2011. év:	225 forint/óra x 10 óra x 365 nap =	821.250 forint
2012. év:	267 forint/óra x 10 óra x 365 nap =	974.550 forint
2013. év:	282 forint/óra x 10 óra x 365 nap =	1.029.300 forint
2014. év:	292 forint/óra x 10 óra x 365 nap =	1.065.800 forint
2015. év:	302 forint/óra x 10 óra x 365 nap =	1.102.300 forint
2016. év:	320 forint/óra x 10 óra x 365 nap =	1.168.000 forint
2017. év:	367 forint/óra x 10 óra x 30 nap x 9 hó =	990.900 forint

Így mindösszesen 2008. július 1-től 2017. szeptember 30-ig bezárólag 9.026.900 forint gondozási díjhátraléka keletkezett az alperesnek.

Az elsőfokú bíróság ítélete számítási hibát tartalmaz, mert 2017. év hátralékos 9 hónapjára a 2018. évi minimálbér alapulvételével számolt.

2007. október 1-től 2017. december 31-ig a havi járadék összege az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítettekkel ellentétben nem 119.100 forint, hanem 109.950 forint. Az eltérés abból fakad, hogy az elsőfokú bíróság - elírás folytán - a 2017. évre megállapított kötelező legkisebb munkabér óradíjának alkalmazásakor nem a minimálbér, hanem a középfokú iskolai végzettségnek megfelelő garantált bérminimum alkalmazása esetén irányadó órabér összegéből indult ki. Ezért a másodfokú bíróság az alperest terhelő hátralékos járadék összegét 9.107.900.- forintról 9.026.900 forintra, a 2017. október 1-től 2017. december 31-ig terjedő időszakra járó folyamatos járadék összegét 119.100.- forintról 109.950 forintra leszállította, s ezzel az elsőfokú bíróság számítási hibáját kijavította.

A folyamatos díjat 2017. október 1-től köteles minden hónap 10. napjáig megfizetni az alperes a felperes javára, 2017-ben havi 109.950 forint összegben.

A felperes az ápolás, gondozás, felügyelet miatti havi járadék iránti igényét a 2011. október 3-án benyújtott beadványában terjesztette elő.

Az alperes fellebbezésében arra is hivatkozott, hogy a felperes gondozási járadék iránti igénye a 2012. július 1. napját megelőző időre elévült, mert az elsőfokú bíróság 73. sorszámú részítele szerint az egyéb járadékokat ettől az időponttól kell csak megfizetnie.

Téves az alperes ezen hivatkozása, hiszen a jogerős részítele a kerti munkák, utazási többletköltség, stb. címén 2008. július hónaptól kötelezte járadék megfizetésére az alperest. 2012. július 1. napja a késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdetének középarányos időpontja.

Az 1959. évi Ptk.324.§ (1) bekezdés alapján a követelések 5 év alatt elévülnek, ha jogszabály másképp nem rendelkezik. Tekintettel arra, hogy a kártérítésre okot adó körülmény 2008. június 24-én következett be, az ötéves elévülési idő - az igény 2011-es érvényesítéséig - nem telt el, azaz a felperes igénye nem évült el.

A gondozási díj a felperes gondozását hívatott fedezni, személyhez kötött szolgáltatás, nyilvánvalóan a felperes életben létének idejére terheli az alperest. Ezt az időbeli korlátot - a jogintézmény természetéből következően - szükségtelen az ítélet rendelkező részében rögzíteni, ezért a másodfokú bíróság nem teljesítette az alperesnek a járadékra vonatkozó ítéleti rendelkezés időbeli korlátozására irányuló fellebbezését.

A felperes fellebbezésében a keresetét felemelte, és a gondozási díj címén fizetendő hátralék összege után késedelmi kamat megfizetésére is kérte kötelezni az alperest.

A Ptk.301.§-ának (1) bekezdése értelmében a kötelezett a késedelembe eséstől kezdve kamatot köteles fizetni a késedelemmel érintett minden naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékben. A felperes kamat iránti igénye tehát alapos, és az nem minősül keresetváltoztatásnak, mert a Pp. 247. §-a szerint irányadó Pp.146.§ (5) bekezdés c) pontja alapján a fél az eredetileg nem követelt járulékokra, illetőleg a járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjesztheti a keresetét. Ezért az alperes köteles megfizetni a hátralékos gondozási díj után a késedelmi kamatot. Annak kezdő időpontját a középarányos időpontban, 2013. március 1. napjában határozta meg a másodfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság BK-PK 1. számú véleményét követve.

A felperesnek az elsőfokú eljárás során nem volt a háztartási munkákra (mosás, főzés, takarítás stb.) vonatkozó járadékigénye. Az erre vonatkozó fellebbezési előadást ezért érdemben nem vizsgálhatta a másodfokú bíróság, mert a felperesnek ez az igénye a keresetváltoztatás tilalmába ütközik a Pp.247.§ (1) bekezdése szerint.

Osztotta ugyanakkor a másodfokú bíróság a felperesnek a Suzuki Swift típusú személygépkocsi megvásárlására fordított költségek szükségességével kapcsolatos érveit.

A felperest az alperes magatartása következtében 2008. június 24-én érte agyi károsodás. Ehhez képest 2010. március 1-jén vásárolt a felperes a korábbi Fiat Unó személygépkocsi helyett egy újabb, de szintén használt, Suzuki Swift 1.0 GL típusú személygépkocsit az adásvételi szerződés szerint.

Rámutat az ítélet tábla arra, hogy a felperes az alperes mulasztása miatt őt ért egészségkárosodás folytán élete végéig gépkocsi használatára szorul. Mivel nincsen olyan gépkocsi, amelyet élete végéig használhatna, ezért a károsodás idején használt gépkocsi lecserélésével kapcsolatos követelése indokolt. A felperes előadása alapján megállapítható volt, hogy a korábbi Fiat Unó típusú

személygépkocsi 16 éves volt, cserére szorult. A 2010-ben vásárolt 2000-es évjáratú Suzuki Swift típusú személygépkocsi semmiképpen sem tekinthető luxusigénynek. A felperes lakásának elhagyására csak gépkocsival képes, tömegközlekedést igénybe venni nem tud. A lakás elhagyása pedig olyan természetes igények kielégítését teszi lehetővé, amelyek a felperes adott állapota mellett a lehetőségek szerinti tartalmasabb életet biztosítják számára, illetőleg a további orvosi ellátást nyújtják részére. A csere alkalmas időben történő elvégzése a felperes jogos igénye, ugyanakkor tőle el is várható, figyelemmel a gépkocsi elhasználtságára, az ezzel összefüggő értékére és a közlekedésben nyújtott biztonságára (Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.018/2007/5. szám). Ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a másodfokú bíróság - a fellebbezésben igényelt - további 887.082 forint megfizetésére kötelezte az alperest.

Az alperesnek a Ford C-Max típusú személygépkocsi költségeivel összefüggő érvelését a másodfokú bíróság - a fent kifejtett érvekre is tekintettel - nem találta alaposnak. Az 1.650.000 forint értékű személygépkocsi, leszámítva a 200.000 forintos önerő összegét, 1.450.000 forintba került a felperesnek. Az igazságügyi közlekedési szakértő a Suzuki Swift típusú személygépkocsiról megállapította, hogy az - lecserélésekor - a közúti forgalomban való használatra alkalmatlan állapotban volt. Rögzítette egyben, hogy kerekesszék szállítására nem volt alkalmas. Ezzel szemben a megvásárolt Ford C-Max típusú személygépkocsi kerekesszék szállítására alkalmas, mozgássérült személy számára előnyös, annak beszerzését alaptalanul kifogásolja az alperes.

Nem mulasztott az elsőfokú bíróság, amikor nem adott a Pp.3.§ (3) bekezdése szerint bizonyítási kötelezettségről tájékoztatást az alperesnek a Ford C-Max típusú személygépkocsi vonatkozásában. A gépkocsival kapcsolatos költségek jogalapja és összege tekintetében a bizonyítás a Pp.164.§ (1) bekezdéséből következően a felperest terhelte, ezért a bíróságnak nem kellett az alperes részére tájékoztatást nyújtania.

A perköltséggel összefüggésben az alperesnek az eltúlzott igényre vonatkozó érvelését nem találta alaposnak a másodfokú bíróság. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság számítási hibát ejtett.

A Pp.81.§ (2) bekezdése értelmében, ha a per kártérítésre irányul vagy egyéb olyan követelés iránt folyik, amelynek összegszerű megállapítása bírói mérlegeléstől függ, az ellenfelet akkor is kötelezni kell a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére, ha a bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítélt ugyan meg, de a követelt összeg nem tekinthető nyilvánvalóan eltúlzottnak.

Az állandó bírói gyakorlatra tekintettel, a felperes követelése - a megítélt kártérítési összegekre figyelemmel - nem volt eltúlzott. A 6.500.000 forint nem vagyoni kártérítés, 1.450.000 forint Ford C-Max költség, 887.082 forint Suzuki Swift költség, havi 1.700 forint kerti munka, havi 6.500 forint közlekedési többletköltség, 121.215 forint látogatási költség, havi 6.500 forint rezszi és tisztálkodási többletköltség, valamint havi 109.950 forint gondozási díjnak a Pp.24.§ (2) bekezdés a) pontja alapján számított pertárgyértékéből kiindulva, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (továbbiakban IM rendelet) 3.§ (2) bekezdés a) és b) pontjára és 4/A. §-ra tekintettel a felperesnek járó ügyvédi munkadíj ÁFA-val együtt 656.100 forint. A (6) bekezdés alkalmazására - figyelemmel a pertartamra és az összetett igények érvényesítésére is - a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

Számítási hibát ejtett továbbá az elsőfokú bíróság az állam által előlegezett szakértői díj összegének megállapításával. Az állam 662.047 forint szakértői díjat előlegezett, ezért a túlnyomórészt pervesztes alperest terhelő díj összegét felemelte a másodfokú bíróság.

Emellett tévesen rendelkezett az elsőfokú bíróság akként, hogy az állam által előlegezett szakértői díjat az adóhivatal felhívására kell megfizetni. Az ellátmány terhére kifizetett szakértői díjakat a bíróság gazdasági hivatala hajtja be, így annak megfizetésére a Zalaegerszegi Törvényszék Gazdasági Hivatala hívja fel az alperest a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (továbbiakban Kmr.) 15.§ (3) bekezdése szerint.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság - fellebbezett részében - részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján.

A felperes részben sikerrel, az alperes sikertelenül fellebbezett. Az alperes fellebbezése nagyobb pertárgyértékű volt, ezért az alperes köteles a felperesnek 60.000 forint másodfokú perköltséget megfizetni a Pp.81.§ (1) bekezdése és az IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint.

Az alperes illetékmentes, a felperes pedig teljes személyes költségmentességben részesült, ezért a feljegyzett illetéket a Magyar Állam viseli az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kmr.13.§ (1) bekezdése és 14.§-a értelmében.

Pécs, 2017. december 7.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró,
Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró

Pécsi Ítéltábla
Pf.III.20.155/2016/7. szám

A Pécsi Ítéltábla a dr. Tulok Dávid ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Szakály Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Szakály Zoltán ügyvéd, ügyvédi iroda címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránti perében - mely perbe a dr. Cseresnyés Zsolt ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt beavatkozó neve (beavatkozó címe) az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott - a ... Törvényszék napján meghozott 73. sorszámú - 88. sorszám alatt kiegészített - részítélete ellen az alperes által 85. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

részítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság részítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

A részítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A ... Törvényszék 5. sorszámu - jogerős - közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes kártérítési felelősséggel tartozik a 2008. június 24. 8 óra 43 perctől 2008. június 25. 9 óra 14 percig nyújtott egészségügyi ellátásával összefüggésben a felperesnek okozott károkért. A közbenső ítélet szerint az alperes 2008. június 24-én 8 óra 43 perckor angiográfiás (DSA) vizsgálatot kezdett a felperesen, mivel a korábbi vizsgálat szerint felperes jobb lábán a térdhajlati verőér, bal lábán a comb verőér nem tapintható, néhány lépés után fájdalmas lábszárgörcse jelentkezik. A felperes a vizsgálat közben rosszul lett, arra panaszkodott, hogy „furcsán érzi a jobb oldalát”, továbbá jobb szemén foltokban látáskiesése, látásromlása van, emiatt az alperes Trental infúziót alkalmazott. Panaszai ennek ellenére a vizsgálatot követően sem múltak el, ezért orvosai 14 óra 53 perckor neurológiai szakvizsgálatot és szaktanácskozást tartottak, amelyen átmeneti agyi keringészavart (TIA) állapítottak meg. Ezt követően 15 óra 42 perckor a felperest a sebészeti osztályon helyezték el. Felperes állapota az este-éjszaka folyamán jelentős mértékben romlott, bal oldali végtaggyengesége, fluktuáló tudatzavara és a sopor kóma határán mozgó állapota miatt sürgősséggel átszállították a neurológiai osztályra, ahol 25-én 9 óra 14 perckor vették fel. Felvételekor a fájdalomingerekre reagált, erőteljes ingerekkel ébreszthető volt, nevét megmondta, de egyebekben érdemi kontaktusba nem volt vonható.

A felperes az alperes fenti kezelése idején keringési eredetű, érgócú agyi károsodást szenvedett, amely maradandó egészségkárosodásnak minősül. Az alperes az ellátás során az elvárható gondosságot elmulasztotta azzal, hogy felperest a DSA vizsgálatát alatt észlelt tünetei, panaszai ellenére nem a neurológiai osztályra vette fel, és ott nem részesítette az elvárható gondosságnak megfelelő ellátásban.

A részítélet szerint a felperes az elszenvedett agyi károsodás folytán mozgáskorlátozottá vált, állásában bizonytalan, számára az önálló járás járókeret használatához kötött, tömegközlekedés igénybevételére képtelen. Jelenlegi állapotában - amelyben jelentős javulás nem várható - gyengült izomerő állapítható meg a bal felső és alsó végtagokon, járáskor összerendezetlen végtagmozgásokat mutat, a bal testfél bőrének érzészavara, reflexdifferencia, a bal szem esetében le- és felfelé tekintés korlátozottsága, arc aszimmetria, szédülékenység, részleges széklet- és vizeletinkontinencia áll fenn. Mindennek következtében a felperesnél hangulati nyomottság, csökkent indulati kontroll, önértékelési zavar, beszűkült alkalmazkodó képesség, érzelmi feszültségek, alacsony frusztrációs tolerancia és fokozott betegségtudat alakult ki. Támasz-, függőségi igénye fokozódott, testélménye szintén frusztrált, tűrőképessége csökkent, kiszolgáltatottá vált, jövőképe bizonytalan, nőiségét feladta. Élettere beszűkült, önálló életvezetési készségét elveszítette.

A felperes teljes össz-szervezeti egészségkárosodása jelenleg 80%-os mértékű, amelyből 69% az alperes nem kellően gondos eljárása miatt bekövetkezett egészségkárosodás mértéke.

A felperes alapszemélyisége kevésbé strukturált, intellektuális teljesítőképesége szerényebb volt, a normál övezet alsó határán állt már az agyi károsodást megelőzően is, azonban pszichés betegségben nem szenvedett. Ellátta a háztartást, művelte a kertet és segített a szomszédainak, ezekre már nem képes. Az agyi károsodás óta önellátásában is segítséget igényel.

Étkezésében is korlátozott, emiatt, valamint a részleges inkontinencia miatt fokozott a tisztálkodási és ruházatának tisztítási szükséglete. Életét a lakásában éli, ezért a lakás fenntartásának költségei és a háztartás költségei megemelkedtek. A felperes ápolását, gondozását, felügyeletét házastársa látja el. Külvilággal való kapcsolata a heti bevásárlásokban való részvételre korlátozódik.

A felperes keresetében vagyoni és nem vagyoni kárainak megtérítésére tartott igényt. Nem vagyoni kártérítésként 8.000.000 Ft és késedelmi kamatai, vagyoni kárai közül a kerti munka elvégzésére való képtelenség miatt, továbbá a felmerült többlet közlekedési, a megnövekedett rezsi-, háztartási-, tisztálkodási- és mosószer költség kapcsán járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Állítása szerint egészségi állapota miatt állandó ápolásra, gondozásra szorul, ezért járadék fizetését és a meglévő gépkocsi cseréjének szükségessége miatt e költségei megtérítését igényelte az alperestől.

Az alperes és az őt támogató beavatkozó összecszerűségében a keresetet eltúlzottnak minősítette.

Az elsőfokú bíróság részítéletében 6.500.000 Ft nem vagyoni kártérítés és ezen összeg 2008. június 25. napjától számított, a kifizetés napjáig járó törvényes kamatai, valamint 1.384.539 Ft lejárt járadék, továbbá 2016. júliustól kezdődően havonta minden hónap ötödik napjáig 14.700 Ft járadék megfizetésére kötelezte az alperest, a kerti munkák munkaeő pótlása, a megemelkedett közlekedési, rezsi- és tisztálkodási költségek megtérítéseként. Ezt meghaladóan a részítélettel elbírált keresetet elutasította. A lejárt és a folyamatosan esedékes járadéokra vonatkozó rendelkezést fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak nyilvánította. Az ápolási-, gondozási szükséglet és a gépjárműcsere kapcsán előterjesztet igényekre az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást folytatja.

Az elsőfokú bíróság a részítélettel elbírált nem vagyoni kártérítés körében megállapította, hogy a felperes egészséghez fűződő személyiségi joga jelentős sérelmet szenvedett az őt ért agyi károsodás miatt, az ebből eredő össz-szervezeti egészségkárosodásának mértéke 69%. A nem vagyoni kártérítés összegének megállapítása során figyelembe vette a felperes életviszonyainak, életvitelének jelentős mértékű megváltozását és mindazokat a hátrányokat, amelyek az alperes mulasztásával, a felperes gyógyulási esélyének elvételével a felperest érték. Az elszenvedett hátrány és a jogsértés súlyának, a felperes megváltozott körülményeinek, valamint a felróhatóság mértékének együttes értékelésével a nem vagyoni kártérítés összegét 6.500.000 Ft-ban állapította meg, figyelemmel arra, hogy elvárható gondosság tanúsítása mellett esély lett volna a bekövetkezett egészségkárosodás mértékének befolyásolására, enyhítésére.

A felperes a ház körüli munkákat képtelen ellátni, továbbá a közlekedés, a háztartás és a lakásfenntartás megnövekedett költségeinek kompenzálására a jövőre nézve havi 14.700 Ft járadék, illetőleg 2012. július 1. napjától az elsőfokú ítélet meghozataláig esedékes hátralék megfizetésére kötelezte az alperest. Kiegészítette az alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel az ítéletet azzal, hogy a megítélt havi járadék összege évenként az előző évi járadékösszeghez képest a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett fogyasztói árindex mértékével változik.

A részítélet ellen annak részbeni megváltoztatása és a nem vagyoni kártérítés összegének 4.000.000 Ft-ra történő leszállítása érdekében az alperes fellebbezett. Fellebbezésében állította, hogy téves és iratellenes az elsőfokú ítélet megállapítása, amely szerint a felperes állapotában javulás már nem várható. Álláspontja szerint a tünetek lassan, fokozatosan pozitív irányban változhatnak. Egyébként is eltúlzottnak és a kialakult bírói gyakorlattól eltérőnek találta az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összegét. Hivatkozott arra, hogy miután a felperesnek a stroke-tól függetlenül is 40% össz-szervezeti egészségkárosodása állt már fenn, nem lehetséges, hogy a

jelenlegi 80%-os egészségkárosodás mértékéből 69%-ért felelős a stroke. Álláspontja szerint az elvégzett számítások alapján a stroke csak 29%-os össz-szervezeti egészségkárosodást okozhatott a felperesnél.

A felperes jogi képviselője és a beavatkozó a másodfokú eljárásban nyilatkozatot nem tett.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság - fellebbezéssel érintett részében - a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes értékelésével állapította meg a tényállást, és helyes érdemi döntést hozott.

Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az elszenvedett agyi károsodás következtében a felperes egészségi állapota súlyosan, élete rendkívüli mértékben megváltozott, az addig önmaga és a háztartása ellátására teljes egészében képes felperes önállóságát elveszítette, felügyeletre, gondozásra szorul (ennek mértékéről a bíróság még nem döntött, erre nézve további bizonyítás lefolytatása vált szükségessé). Az azonban megállapítható, hogy a felperes önállóan a lakását elhagyni nem tudja, a lakásban csak kapaszkodva tud közlekedni, saját maga ellátásában is segítségre szorul az étkezés, tisztálkodás, öltözködés terén egyaránt.

Túlzott jelentőséget tulajdonított az alperes és az elsőfokú bíróság is a felperes munkaképesség-csökkenése és egészségkárosodása mértékének, s azon belül a stroke okozta aránynak. A polgári jogi kártérítési felelősség szempontjából ennek nincs döntő jelentősége. A munkaképesség csökkenés és az egészségkárosodás mérésének absztrakt rendszerét közjogi célokra, az általánosíthatóság szolgálatában fejlesztették ki, a nem vagyoni hátrány mibenlétének megállapításához csak kiegészítő jelleggel alkalmazható. A károsultat sújtó személyhez fűződő joghátrány súlyát és jelentőségét mindig egyéniesítve, maradandó következménnyel járó egészségkárosodás esetén a károsult életvitelére, énképére gyakorolt tényleges hatással arányban kell értékelni (BDT2016/5/70). Az egészségkárosodás mértéke és azon belül az egyes okok aránya egyébként sem mechanikus matematikai művelet eredményeként áll elő. A munkaképesség-csökkenést okozó egyes tényezőket - a szakértői előadás szerint - súlyuk szerint kell értékelni és figyelembe venni.

Kétségtelen, hogy az egyébként meglévő, sorsszerű elváltozásokat, egészségi állapotot nem lehet figyelmen kívül hagyni. A felperes a lefolytatott bizonyítás eredményeképpen megállapíthatóan az alperesi kórházi ápolást megelőzően mozgásképességét sorsszerű megbetegedései mellett is megőrizte, önellátásra képes volt, egészségi állapota a mindennapi tevékenységében, megszokott életvitelének folytatásában lényegesen nem korlátozta. Ehhez képest kell értékelni a tényállásban részletezett állapotváltozását. Mindezek kompenzálásához pedig az elsőfokú bíróság által megállapított 6.500.000 Ft nem vagyoni kártérítés nem tekinthető eltúlzott mértékűnek. A megállapított összeg nem tér el a kialakult, hasonló esetekben bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítések összegétől Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.473/2013; BDT2016/5/70). Tévesen állítja ezért az alperes fellebbezésében, hogy e tekintetben eltúlzott, a kialakult bírói gyakorlatot sértő az elsőfokú bíróság döntése.

Nem ért egyet a másodfokú bíróság azzal a fellebbezési állítással sem, hogy a felperes állapotában számottevő javulás várható, ezért is eltúlzott a megállapított nem vagyoni kártérítés összege. Ez az állítás ellentétes a perbeli orvos szakértői megállapítással, továbbá figyelemmel kell lenni arra is, hogy az egészségkárosodást a felperes 2008-ban szenvedte el. Az azóta eltelt idő és a felperes jelenlegi állapota önmagában megalapozottá teszi az elsőfokú bíróság megállapítását. Az esetleges

jövőbeli - bizonytalan, lassú - változás érdemben nem befolyásolhatja a nem vagyoni kártérítés összegét, mert az a felperes életminőségében - a szakértői vélemény szerint - lényeges javulást nem hoz, de az állapotjavulás bekövetkezése nem is valószínű. Az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kártérítés összege a fellebbezésben írt okokból nem volt leszállítható.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogi indokolását kiegészíti azzal, hogy a jelen ügyben a 2013. évi CLXXVII. tv. (Ptk.) 8. §-ának (2) bekezdése értelmében az 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) alkalmazandó. Az 1959. évi Ptk. 76. §-a szerint a személyhez fűződő jog sérelmét jelenti különösen a testi épség, az egészség megsértése. Az 1959. évi Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja értelmében akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően az 1959. évi Ptk. 318. §-ának utaló szabálya szerint a 339. § (1) bekezdése, illetőleg 355. § (4) bekezdése alapján helytállóan kötelezte az alperest a felperes nem vagyoni kárának megtérítésére.

Az alperes fellebbezésének V. pontjában jelzett hiányt az elsőfokú bíróság ítéletének kiegészítésével pótolta, ezért arról a másodfokú bíróságnak határoznia már nem kellett.

A kifejtett indokokra tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság részítéletét - fellebbezett részében - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - a Pp. 213. §-ának (2) bekezdése szerint részítélettel - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a másodfokú eljárásban felmerült költségeinek megtérítésére nem tarthat igényt. A felperes jogi képviselője, valamint a beavatkozó a másodfokú eljárásban cselekményt nem végzett, költségük nem merült fel, így a másodfokú bíróságnak arról rendelkezni nem kellett.

Az alperes az 1990- évi XCIII. tv. 5.§ (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illeték mentes, ezért a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a értelmében az állam tehén marad.

Az ítéletábra az alperes fellebbezését a Pp. 256/A.§ (1) bekezdés f) pontja alapján - figyelemmel a (3) bekezdésre - tárgyaláson kívül bírálta el.

Pécs, 2017. január 30.

. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró